

Lokomobiler er steget overordentlig høit i pris og kan vanskelig skaffes. For nye lokomobiler av norsk fabrikat forlanges nu f. eks. for en 12 nom. hk. 24 000 kr., mens prisen før krigen var omkr. 6 000 kr., og de norske verksteder kan kun levere et begrænset antal. Import fra utlandet er for tiden utelukket. I Sverige er der absolut eksportforbud, og for at hindre spekulation er det under overveielse at beslaglægge alle lokomobiler og benytte dem i brændselsproduktionens tjeneste. Det samme er tilfældet i Danmark.

Det er bekjendt, at maskinagenter rundt om i vort land for tiden søger at kjøpe op brukte lokomobiler i spekulationsøiemed.

Der findes spredt rundt om i landet et stort antal lokomobiler, saaledes alene i det østenfjeldske fabriksstilsynsdistrikt over 800. Mange av disse anvendes kun kort tid av aaret.

I likhet med hvad man for tiden har under overveielse i vore naboland, vilde det derfor være ønskelig, at staten hos os beslaglægger lokomobilerne til bruk for brændselsforsyningen.

Det kunde f. eks. ordnes saaledes, at de lokomobiler, som ellers ikke benyttes i maanederne mai—juli, stilles til disposition for brændtorvanlæggene mot en nærmere bestemt avgift.

Likeledes kunde andre lokomobiler utover høsten stilles til disposition for vedkapning«.

I forbindelse hermed kan oplyses, at Provianteringsdepartementet ikke kan stille petroleum eller benzin i utsigt.

Imidlertid er det jo en av den moderne tekniks viktigste opgaver i disse tider at skaffe tilveie *surogater*, og der paagaar for tiden forsøk med anvendelse av *karbidgas* i almindelige eksplosionsmotorer med elektriske tændapparater, og skulde dette vise sig hensigtsmæssig, vil forhaabentlig mangelen for en del bli avhjulpet.

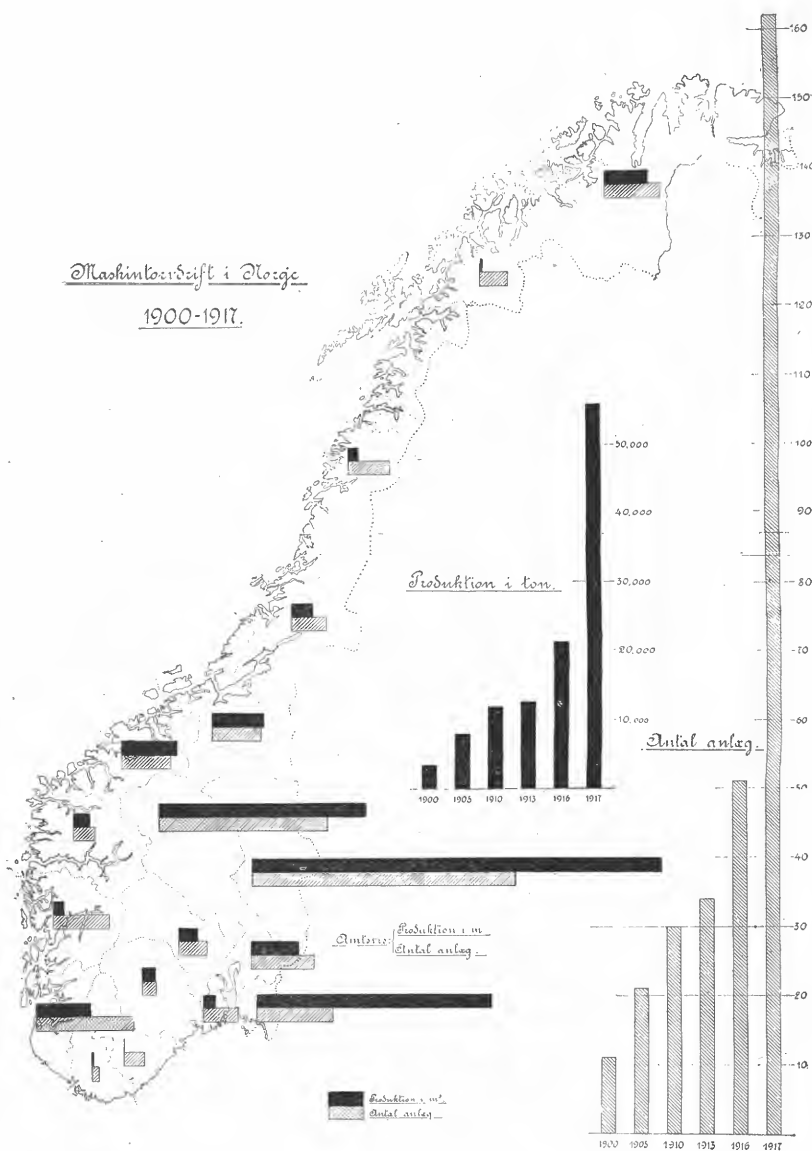
Til Det Norske Myrselskaps forsøkstorfabrik og torvskole er bestilt en mindre petroleumsmotor, som muligvis vil bli forsøkt drevet med karbidgas.

BRÆNDTORVPRODUKTIONEN I NORGE 1917

UNDER henvisning til tabellen side 128 og kartet side 129, fremgaar at *maskintorvproduktionen* er øket til 56 000 ton lufttør maskin- og eltorv i aaret 1917 mot 12 500 ton i aaret 1913 og 22 200 ton i aaret 1916.

Antal maskintorvanlæg er øket i endnu sterkere grad, idet den paa kartet viste søile er længere end fra Lindenes til Nordkap, men da de fleste nyanlæg kom sent igang, saaat de derfor tilvirket forholdsviis lite, hvilket med tilstrækkelig tydelighet fremgaar av forskjellen mellem de skraverede og sorte søiler for hvert amt, vil produk-

Norges maskintorvproduktion.

BRÆNDTORVPRODUKTIONEN I NORGE 1917.

Antal anlæg	Amt	Produktion i m. ³ lufttør torv				
		Maskin- torv	Elte- torv	Maskin- og elte- torv	Stik- torv	Samlet produk- tion
11	Smaalenenes amt	30 625	3 210	33 835	12 375	36 925
9	Akershus amt	5 400	1 350	6 750	2 550	9 300
38	Hedemarkens amt	50 305	3 400	53 705	3 210	56 915
24	Kristians amt	28 210	1 110	29 320	8	29 328
4	Buskeruds amt	2 030	670	2 700	—	2 700
5	Jarlsberg og Larviks amt.	1 440	278	1 718	—	1 718
2	Bratsbergs amt	1 600	300	1 900	650	2 550
3	Nedenes amt	—	12	12	775	787
1	Lister og Mandals amt . .	200	—	200	1 000	1 200
14	Stavanger amt	7 320	510	7 830	10 475	18 305
9	Søndre Bergenhus amt. . .	1 200	300	1 500	12 877	14 377
3	Nordre Bergenhus amt. . .	2 300	10	2 310	—	2 310
7	Romsdals amt.	8 050	120	8 170	2 400	10 570
7	Søndre Trondhjems amt . .	7 200	200	7 400	2 430	9 830
5	Nordre Trondhjems amt . .	2 600	400	3 000	1 080	4 080
8	Nordlands amt	520	520	1 040	514	1 554
4	Tromsø amt	320	72	490	2 375	2 767
8	Finmarkens amt.	6 000	240	6 240	4 950	11 190
162		155 320	12 700	168 020	47 669	215 689

*Samlet produktion.*Maskintorv + eltetorv 168 020 m.³ = 56 000 ton.Stiktorv . . . . . 47 669 m.³ = 12 000 ton.Tilsammen 215 689 m.³ = 68 000 ton.

tionen i 1918 komme til at bli betydelig større, hvortil kommer de mange nyanlæg som igangsættes i 1918.

Stiktorvproduktionen til husbehov er det umulig at erholde opgaver over. Den i tabellen side 129 opførte stiktorvproduktion paa 12000 ton, gjælder væsentlig større anlæg, der sælger torven til industrielt bruk, eller kommuner, der har fundet det hensigtsmæssigere at skjære torv istedetfor at anskaffe kostbare maskiner.

OVNS- OG BRÆNDSLSUTSTILLINGEN

Kristiania 4de—12te november 1917.

I sit foredrag om »*Vor brændselspolitik*« paa Det Norske Myrselskaps aarsmøte 1916 fremholdt myrselskapets sekretær ønskeligheten av at faa avholdt »utstillinger med demonstrationer av de mest hensigtsmæssige ovner og ildsteder helst i alle større byer«. Se »Meddelelse« nr. 2 for 1916, side 37—38.

Der blev i den anledning sendt henvendelse til »Hjemmenes Vel«. Likeledes hadde sekretæren henledet Kristiania kommunes opmærksomhet paa saken, men uten resultat.

Da saa sekretæren blev opnævnt som medlem av *Statens Brændselsraad* fremholdt han i det første raadmøte den 1ste oktober 1917, at tiden nu var inde til at faa arrangert en utstilling for at demonstrert økonomisk fyring.

Brændselsraadets formand, statsraad *Prytz*, gav tanken sin tilslutning og lovede at sende henvendelse til *Kristiania Haandverks- og Industriforening*, hvilket ogsaa blev besørget. I møte den 16de oktober 1917 besluttet bestyrelsen i Kristiania Haandverks- og Industriforening at foranstalte avholdt en ovns- og brændselsutstilling. Formaalet med denne utstilling skulde være at belyse den bedste og mest praktiske form for ved-, torv, koks- og trækulfyring, samt i det hele tat at utbrede kjendskap til ovnenes indredning og hensigtsmæssige skjøtsel.

Til at forberede og arrangere utstillingen blev opnævnt en komite bestaaende av:

Torvingeniør *J. G. Thaulow*, formand

Viceordfører *Sverre Iversen*, næstformand.

Kaptein *B. A. Melby*, sekretær.

Direktør *Hj. Samuelsen*, chef for driftsavdelingen.

Overingeniør *Hans Bjørge*, chef for kollektivavdelingen.

Varmeingeniør *O. Osvold*, chef for den grafisk statistiske afdeling.

Chefingeniør *Karl Ingerø*, chef for ovnsforsøkene.

Overingeniør *A. Berge*.

Smedemester *C. F. Andersen*.

Feiermester *U. Tobiesen*.